

Výstava na stromech odhaluje, jak technologie proměňují svět práce

Na více než osmdesáti veřejných místech po celé republice, k nimž patří také Velké Meziříčí, najdete od 3. do 10. října 2020 fotografickou výstavu upozorňující na rizika spojená s proměnou práce ve 21. století. Instalaci s názvem „Práce (bez) budoucnosti“ připravila ve spolupráci s jednotlivými vystavovateli brněnská nezisková organizace NaZemi, která se mimo jiné zabývá pracovními podmínkami.

Výstava na stromech, která se koná vždy při příležitosti Týdne důstojné práce, se pořádá již po šesté. Vůbec poprvé se ovšem letos akce zaměřuje tematicky na situaci v České republice, potažmo v západním světě. V minulosti se totiž výstava věnovala třeba pracovním podmínkám při pěstování kakaava v Pobřeží slonoviny nebo podmínkám při výrobě bot v továrnách a sweatshopech v indické Agře.

„Technologie proměňují nejen komunikaci a trávení volného času, ale také svět práce. O rizicích, která z nich plynou, se ovšem u nás příliš nemluví. Naším cílem je ukázat, jak dopadají na různé skupiny obyvatel,“ vysvětluje koncept kurátorka výstavy Gaby Khazalová.

Deset plakátů představí fenomény, jako je automatizace, práce z domova či dovozkové služby. „Zvolili jsme inscenované fotografie, neboť rizika, na něž chceme poukázat, jsou do velké míry neviditelná,“ objasňuje autor fotografií Petr Vrabec, držitel Czech Press Photo 2019. Snímky doplňují také konkrétní příběhy lidí, kteří „práci budoucnosti“ vykonávají. **Ve Velkém Meziříčí je možno výstavu zhlédnout na stromech v parčíku před gymnáziem. Již podruhé se k celorepublikové akci připojili projektovými hodinami a instalací fotografií žáci kvarty.**

Výstava začala vznikat již na podzim loňského roku, tedy ještě před vypuknutím pandemie nemoci covid-19. Karanténní opatření jí ovšem podle organizátorů dodala na aktuálnosti a naléhavosti, neboť si díky nim řada lidí vyzkoušela, jaké to je fungovat výhradně „online“.

Kromě výstavy organizátoři spustí také webové stránky na adrese pracebudoucnosti.cz, které témata představí do hloubky a nabídnou pozitivní příklady řešení z jiných zemí.

Na některých místech se k výstavám také vážou doprovodné programy. Například v Brně se na 7. října připravuje workshop Robot/a s navazujícím divadelním představením divadla FESTE.

Minulé ročníky Výstavy na stromech upozorňovaly na nedůstojné pracovní podmínky v zemích globálního Jihu: pěstování kakaava v Pobřeží slonoviny či výrobu bot v indických továrnách. „Mzdy na hraně životního minima, těžká a namáhavá práce či nemožnost kolektivního vyjednávání o lepších pracovních podmínkách – to vše si většina z nás asociuje s takzvaným rozvojovým světem. Nedůstojnou práci ovšem vykonává celá řada lidí také v České republice. Od technologií se přitom čeká, že nám uleví. Výstava ovšem poukazuje na to, že prozatím je to iluze,“ uzavírá Gaby Khazalová.

Martin Štrunc, nezisková organizace NaZemi Brno